

Lov om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven)

Dato	LOV-1984-06-08-59
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2021-05-07-34 fra 01.06.2021
Ikrafttredelse	01.01.1986, 01.07.1986
Rettet	22.04.2022 (tegnsetting i lister tilpasset universell utforming)
Korttittel	Dekningsloven – deknl

Kapitelloversikt:

Kapittel 1. Innledning. (§§ 1-1 - 1-6)

Første del. Gjenstanden for fordringshavernes beslagsrett. (§§ 2-1 - 5-15)

Kapittel 2. Alminnelige regler. (§§ 2-1 - 2-14)

Kapittel 3. Private beslagsforbud. (§§ 3-1 - 3-10)

Kapittel 4. Beslagsretten i selskapsforhold. (§§ 4-1 - 4-5)

Kapittel 5. Omstøtelse. (§§ 5-1 - 5-15)

Annen del. Kreditorfellesskapet ved insolvensbehandling av bo. (§§ 6-1 - 9-7)

Kapittel 6. Fordringshavernes dividenderett. (§§ 6-1 - 6-7)

Kapittel 7. Skyldnerens kontraktmessige forpliktelser (§§ 7-1 - 7-14)

Kapittel 8. Fordringshavere med særskilt dekningsadgang. (§§ 8-1 - 8-17)

Kapittel 9. Rekkefølgen for dekning av fordringer. (Prioritetsreglene). (§§ 9-1 - 9-7)

Ikr. 1 jan 1986 iflg. res. 12 juli 1985 nr. 1435, unntatt kap. 4 som trådte ikr. 1 juli 1986 iflg. res. 21 mars 1986 nr. 738. Se ikrafttredelseslov 8 juni 1984 nr. 60. – Jf. lover 8 juni 1984 nr. 58 (konkursloven), 10 apr 2015 nr. 17 (finansforetaksloven) kap. 21.

Kapittel 1. Innledning.

§ 1-1. Fristdagen ved gjeldsforhandling.

Fristdagen ved gjeldsforhandling er dagen da begjæringen om åpning av gjeldsforhandling kom inn til tingretten.

Blir behandlingen av en konkursbegjæring utsatt i henhold til lov om gjeldsforhandling og konkurs § 16 første ledd, er fristdagen likevel dagen da konkursbegjæringen kom inn til retten. Det samme gjelder hvor begjæring om åpning av gjeldsforhandling ble fremsatt senest tre uker etter at en begjæring om åpning av konkurs ble tilbakekalt eller rettskraftig avvist eller forkastet.

⁰ Endret ved [lov 30 aug 2002 nr. 67](#) (i.kr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 1-2. Fristdagen ved konkurs.

Fristdagen ved konkurs er dagen da den begjæring om åpning av konkurs som ble tatt til følge, kom inn til tingretten.

Fristdagen er likevel dagen da begjæring om åpning av gjeldsforhandling kom inn til retten, såfremt

1. konkurs er åpnet på grunnlag av en begjæring som kom inn til retten senest tre uker etter at en tidligere begjæring om gjeldsforhandling ble tilbakekalt eller rettskraftig avvist eller forkastet,
2. gjeldsforhandlingen er gått over til konkurs i samsvar med lov om gjeldsforhandling og konkurs § 57,
3. konkurs er åpnet på grunnlag av en begjæring som kom inn til retten senest tre uker etter at gjeldsforhandlingen ble rettskraftig innstilt eller avsluttet,
4. skyldneren dør under gjeldsforhandlingen.

Dagen for skyldnerens død er fristdagen når konkurs er åpnet i skyldnerens dødsbo, og det ikke er på det rene at skyldneren var solvent da han døde, med mindre reglene i annet eller fjerde ledd fører til at fristdagen kommer tidligere.

Dagen da en tidligere begjæring om åpning av konkurs kom inn til retten, er fristdagen når konkurs er åpnet på grunnlag av en begjæring som kom inn til retten senest tre uker etter at den tidligere begjæring ble tilbakekalt eller rettskraftig avvist eller forkastet, med mindre reglene i annet ledd fører til at fristdagen kommer tidligere; disse regler gjelder tilsvarende hvor konkurs er åpnet i samsvar med lov om gjeldsforhandling og konkurs § 57.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 1-3. Fristdagen i andre tilfelle.

Fristdagen ved offentlig skifte av insolvent dødsbo er dagen for skyldnerens død. Var det åpnet gjeldsforhandling, og skyldneren døde før gjeldsforhandlingen var innstilt eller avsluttet, får likevel reglene i § 1-1 anvendelse.

Fristdagen ved tvangsoppløsning etter konkurslovens regler av aksjeselskaper i medhold av aksjeloven § 16-15, jf § 16-18, og av allmennaksjeselskaper i medhold av allmennaksjeloven § 16-15, jf § 16-18, er dagen da kunngjøring som nevnt i aksjeloven § 16-16 annet ledd eller allmennaksjeloven § 16-16 annet ledd for vedkommende selskap ble kunngjort i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon. Det samme gjelder ved tvangsoppløsning av samvirkeforetak i medhold av samvirkeloven § 141, jf § 144.

Fristdagen ved avvikling etter konkurslovens og dekningslovens regler av aksjeselskaper i medhold av aksjeloven § 16-14, jf § 16-18, og av allmennaksjeselskaper etter allmennaksjeloven § 16-14, jf § 16-18, er dagen da tingretten traff kjennelse om å overta ansvaret for avviklingen. Det samme gjelder ved avvikling av samvirkeforetak i medhold av samvirkeloven § 140, jf § 144.

0 Endret ved lover 20 mars 1992 nr. 27, 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999), 25 jan 2002 nr. 2 (ikr. 15 feb 2002 iflg. res. 25 jan 2002 nr. 65), 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 18 feb 2005 nr. 10 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 18 feb 2005 nr. 148), 29 juni 2007 nr. 81 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 23 nov 2007 nr. 1287), 22 apr 2016 nr. 3 (ikr. 22 apr 2016 iflg. res. 22 apr 2016 nr. 407).

§ 1-4. Tidspunktet for åpning av bobehandlingen m v.

Med tidspunktet for åpning av gjeldsforhandling forstås det tidspunkt da begjæring om åpning av gjeldsforhandling kom inn til tingretten.

Med tidspunktet for åpning av forhandling om tvangsakkord forstås det tidspunkt da begjæring om åpning av forhandling om tvangsakkord kom inn til tingretten.

Med tidspunktet for konkurtsåpningen forstås det tidspunkt da kjennelse om åpning av konkurs ble avsagt.

Med tidspunktet for åpning av offentlig skifte av insolvent dødsbo forstås tidspunktet for skyldnerens død.

Med tidspunktet for åpning av bobehandlingen forstås for gjeldsforhandling det tidspunkt som er nevnt i første ledd, for forhandling om tvangsakkord det tidspunkt som er nevnt i annet ledd, for konkurs det tidspunkt som er nevnt i tredje ledd, og for offentlig skifte av insolvent dødsbo det tidspunkt som er nevnt i fjerde ledd.

Med en umiddelbart forutgående gjeldsforhandling forstås en gjeldsforhandling hvor fristdagen i en etterfølgende konkurs bestemmes av reglene i § 1-2 annet ledd.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 1-5. Skyldnerens nærstående.

Som innbyrdes nærstående anses i denne lov:

1. ektefeller, ugifte samboende, forlovede, slektninger i opp- og nedstigende linje, søsken, de nevnte personers ektefeller og andre som står hverandre personlig særlig nær (personlig nærstående),
2. en virksomhet og en person, dersom personen eller noen av vedkommendes personlig nærstående alene eller sammen med andre nærstående eier en vesentlig del av virksomheten eller oppebærer en betydelig del av dens inntekter eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, og
3. to virksomheter, dersom den ene virksomhet alene eller sammen med andre nærstående eier en vesentlig del av den andre virksomheten eller oppebærer en betydelig del av dens inntekter eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, eller dersom begge er nærstående til samme person eller virksomhet.

§ 1-6. Lovens virkeområde.

Reglene i kapitlene 3 og 4 gjelder kreditorbeslag så vel ved utlegg som ved gjeldsforhandling, konkurs og offentlig skifte av insolvent dødsbo, når ikke annet er bestemt.

Reglene i kapitlene 6 til 8 gjelder under gjeldsforhandling og konkurs og ved offentlig skifte av insolvent dødsbo, når ikke annet er bestemt. Offentlig skifte av insolvent dødsbo følger reglene for konkursbehandling for så vidt gjelder kapittel 7, likevel slik at § 7-11 ikke gjelder ved offentlig skifte av insolvent dødsbo.

Virkeområdet for kapitlene 2, 5 og 9 fremgår av henholdsvis § 2-1, § 5-1 og § 9-1.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

Første del. Gjenstanden for fordringshavernes beslagsrett.

Kapittel 2. Alminnelige regler.

§ 2-1. Kapitlets virkeområde m m.

Bestemmelsene i §§ 2-2, 2-3, 2-4 og 2-9 gjelder ved kreditorbeslag så vel ved utlegg som ved gjeldsforhandling, konkurs og offentlig skifte av insolvent dødsbo.

Bestemmelsene i §§ 2-5 til 2-8 gjelder ved utlegg. § 2-5 gjelder også ved konkurs og offentlig skifte av insolvent dødsbo.

§ 2-10 gjelder ved tvangssalg så vel etter kreditorbeslag som ved realisasjon av annen sikkerhetsrett.

Bestemmelsene i §§ 2-11 til 2-14 gjelder ved konkurs.

For bolig og vanlig innbo kan unntaksretten også gjøres gjeldende av skyldnerens ektefelle og av barn som skyldneren forsørger. Er skyldneren død, kan disse personer også gjøre unntaksretten gjeldende for andre formuesgoder.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 2-2. Hovedregel om beslagsretten.

Når ikke annet er fastsatt ved lov eller annen gyldig bestemmelse, har fordringshaverne rett til dekning i ethvert formuesgode som tilhører skyldneren på beslagstiden, og som kan selges, utleies eller på annen måte omgjøres i penger.

§ 2-3. Beslagsfrihet for personlige eiendeler.

Fordringshaverne har ikke rett til dekning i følgende eiendeler:

- klær og andre ting til personlig bruk for skyldneren eller dennes husstand samt innbo, utstyr og lignende løsøre som skyldneren trenger i sitt hjem, alt for så vidt verdien av tingene ikke er større enn at det etter forholdene er rimelig å unnta dem;
- redskaper, transportmidler og lignende hjelpemidler som skyldneren eller noen av dennes husstand trenger for sitt yrke eller til sin utdanning, likevel ikke utover en samlet verdi som svarer til to tredeler av folketrygdens grunnbeløp (avrundet til nærmeste hundre kroner). Varer eller materialer beregnet på salg eller bearbeidelse omfattes ikke av disse regler;
- ting som har en særlig personlig verdi for skyldneren eller noen av dennes husstand, dersom verdien ikke er større enn at det ville være åpenbart urimelig om tingene ble tvangssolgt.

Dersom skyldneren eller noen som hører til dennes husstand lider av sykdom eller er ufør, skal det tas rimelig hensyn til det. I særlige tilfeller kan da ting som er nevnt under første ledd bokstav b, unntas selv om den samlede verdi overstiger to tredeler av folketrygdens grunnbeløp (avrundet til nærmeste hundre kroner).

Fordringshaverne har heller ikke rett til dekning i erstatning etter skadeforsikring for eiendeler som omfattes av reglene i første eller annet ledd og som skal skaffes igjen.

Når beslagsfriheten for en ting avhenger av hvilke eiendeler skyldneren ellers har, skal det også regnes med eiendeler som tilhører skyldnerens ektefelle eller barn som skyldneren eller ektefellen forsørger, dersom tingene kan brukes av skyldneren eller dennes husstand.

Er det ikke adgang til å gjøre gjeldende beslagsfrihet for en ting etter første ledd bokstav a og b på grunn av tingenes verdi, skal skyldneren av det som tingen utbringer, få utbetalt så mye som finnes rimelig for at skyldneren kan skaffe seg en annen ting som trengs til samme formål. På begjæring kan bestemmes at skyldneren før tingen settes ut av dennes besittelse eller innen en fastsatt frist får disponere en annen ting til samme formål eller får forskudd på beløp som nevnt i første punktum.

§ 2-4. Beslagsfrihet for stipendier, offentlige bidrag o l.

Fordringshaverne har ikke rett til dekning i

- a. stipend eller lignende bidrag til fremme av kulturelt, vitenskapelig eller humanitært formål,
- b. bidrag som offentlig organ eller institusjon med allmennyttig formål har gitt skyldneren til fremme av et særskilt formål.

Reglene gjelder ikke bidrag som har karakter av personlig lønn.

Når det som bidraget er gitt til er utført, kan dekning tas uten hinder av reglene i denne paragraf, likevel slik at utlegg ikke kan tas i krav på bidrag som ikke er betalt, og heller ikke i umiddelbar forbindelse med utbetalingen. Første punktum er ikke til hinder for at utlegg tas i slik fordring når det er gått minst en måned siden den forfalt og det har vært mulig å få betaling.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 11 juni 1993 nr. 83.

§ 2-5. Beslagsfrihet for penger m.m.

Beslag kan ikke tas i skyldnerens penger, bankinnskudd og andre fordringer eller forråd av varer, for så vidt de er nødvendige til underhold av skyldneren og husstanden inntil lønn eller annen inntekt neste gang forfaller, likevel ikke utover to måneder med mindre særlige hensyn tilsier det. Det skal tas hensyn til underholdsplikt som påhviler skyldneren.

Ved konkurs og offentlig skifte av insolvent dødsbo treffes avgjørelsen om beslagsfrihet av bostyreren.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86 (tidligere § 2-6), 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 2-6. Utvidet adgang til utlegg i særlige tilfeller.

Reglene i §§ 2-3 til 2-5 kan fravikes i den utstrekning det finnes rimelig, når utlegg søkes for:

- a. krav på erstatning eller oppreisning for skade som skyldneren har voldt forsettlig eller grovt uaktsomt, eller regresskrav på grunn av slik skade;
- b. krav som grunner seg på lovbestemt forsørgelsesplikt;
- c. krav på skatt og offentlig avgift, samt ansvar for slike krav eller tilsvarende trekk.

For krav på kjøpesummen for en ting eller for krav som er sikret ved pant eller tilbakeholdsrett i tingen, kan utlegg tas i tingen uten hinder av bestemmelsene i § 2-3.

Utlegg i bidrag som nevnt i § 2-4 kan tas for gjeld som er pådratt til fremme av det formål bidraget er bevilget for.

Utlegg i henhold til reglene i denne paragraf kan tas selv om det er åpnet gjeldsforhandling eller konkurs i skyldnerens bo.

0 Endret ved lov 26 juni 1992 nr. 86 (tidligere § 2-8)

§ 2-7. Utlegg i lønnskrav m v.

Utlegg kan tas i skyldnerens krav på forfalt eller uforfalt lønn etter fradrag av forskuddstrekk i den utstrekning lønnen overstiger det som med rimelighet trengs til underhold av skyldneren og skyldnerens husstand. Ved vurderingen legges til grunn det som er tilbake av nettolønnen etter allerede besluttede trekk med bedre prioritet. Kongen kan i forskrift fastsette satser for beregningen av det som med rimelighet trengs til underhold av skyldneren og skyldnerens husstand.

Første ledd gjelder tilsvarende for:

- a. annet vederlag for personlig arbeid, herunder tilsvarende arbeidsgodtgjørelse for utnyttning av skyldnerens åndsverk, oppfinnelser m m;
- b. pensjon eller vartpenger som en arbeidsgiver betaler eller har sikret sine ansatte eller deres etterlatte ved eller uten fradrag i lønnen;
- c. annen pensjon, stønad, livrente eller føderåd; er rettigheten ervervet mot vederlag fra skyldneren, gjelder dette ikke når den er ervervet etter at det krav ble pådratt som utlegg søkes for;
- d. underholdsbidrag som skyldneren har krav på til seg selv;
- e. pensjon eller annen ytelse etter lovgivningen om offentlig trygd eller lignende;
- f. erstatning eller oppreisning for skade på legeme eller helse eller for tap av forsørger;
- g. midler innsamlet offentlig til skyldneren;
- h. æresgaver som består i penger.

Utlegg i lønnskrav m v kan bare tas i krav som har forfalt eller forfaller innen to år, jf tvangsfullbyrdsloven § 7-21. Trekkperioden for bøtekrav er fem år. For skattekrav kan utlegg alltid tas i krav som forfaller inntil fem år etter utgangen av det inntektsåret skatten gjelder, eller i tilfelle endring av fastsettingen av formues- og inntektsskatt fem år etter utgangen av det kalenderår da endringsvedtak ble truffet. For bidragskrav gjelder ingen tidsbegrensning.

Bortsett fra ved innfordring av krav som nevnt i § 2-8 første ledd bokstav a-d, kan utlegg i lønnskrav m v ikke tas dersom skyldneren gjør hva denne evner for å betale sine fordringshavere og heller ikke utilbørlig begunstiger noen av dem.

0 Endret ved lover 15 juni 1990 nr. 28, 26 juni 1992 nr. 86, 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 14 mai 2014 nr. 17 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 13 juni 2014 nr. 723), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 2-8. Prioriteten for flere utlegg i lønnskrav m v.

Dersom det er gitt pålegg om trekk for flere krav hos samme skyldner, og det som kan trekkes etter § 2-7 første ledd ikke er tilstrekkelig til å dekke alle kravene, har kravene prioritet som følger:

- a. krav som grunner seg på lovbestemt forsørgelsesplikt,
- b. krav på erstatning eller oppreisning for skade voldt ved en straffbar handling,
- c. krav på bøter,
- d. krav på skatt eller offentlig avgift,
- e. andre krav.

Fortrinnretten etter første ledd bokstavene a – d gjelder tilsvarende for ansvar for slike krav eller tilsvarende trekk.

Dersom de krav som ikke kan dekkes samtidig er likt prioritert etter første og annet ledd, dekkes først det krav som det først ble gitt pålegg om trekk for. Dermed dekkes senere gitte pålegg så langt utleggsmuligheten rekker etter § 2-7 første ledd. Er det flere krav etter første ledd bokstav a som ikke kan dekkes, deles de forholdsmessig etter størrelsen av de enkelte bidrag hvis det ikke foreligger særlige forhold som gjør en annen fordelingsmåte rimelig.

Namsmannen eller annen myndighet som beslutter trekk, skal av eget tiltak omgjøre allerede gitte trekkpålegg i den utstrekning dette er nødvendig etter denne paragrafen.

0 Tilføyd ved lov 26 juni 1992 nr. 86. Endres ved lov 17 juni 2022 nr. 57 (i kraft 1 jan 2023 iflg. res. 23 sep 2022 nr. 1635).

§ 2-9. Avkall på beslagsfriheten.

De rettigheter som §§ 2-3 til 2-7 gir skyldneren, kan skyldneren ikke gi avkall på før utleggsforretningen begynner eller konkurs blir åpnet. Gir skyldneren etter dette tidspunkt slikt avkall, skal namsmannen eller tingretten påse at dette ikke kommer i strid med tilbørlig hensyn til ektefelle og barn eller offentlige interesser.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 2-10. Tvangsdekning som truer skyldnerens rett til bolig.

Dersom tvangsdekning ved tvangssalg eller tvangsbruk av fast eiendom, borettslagsandel eller leierett i fast eiendom (herunder aksje, andelsbrev, pantebrev eller annet atkomstdokument med tilknyttet leierett) vil medføre at skyldneren taper retten til nødvendig bolig for seg eller sin familie, kan tingretten på begjæring ved kjennelse bestemme at tvangsdekning bare kan gjennomføres hvis det blir skaffet skyldneren eller skyldnerens familie en annen bolig som med hensyn til beliggenhet, størrelse, pris og andre forhold tilfredsstiller rimelige krav. Ved konkurs kan retten fastsette en frist for å sette fram begjæring om erstatningsbolig. Ved tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven gjelder tvangsfullbyrdelsesloven § 11-7.

Bestemmelse som nevnt i første ledd kan ikke treffes dersom skyldneren eller skyldnerens familie har unnlatt å gjøre hva vedkommende evner for å skaffe annen bolig, eller dersom tvangsdekning er begjært for inndriving av husleie eller annet vederlag som skal betales for retten til boligen.

Bestemmelse som nevnt kan heller ikke treffes ved tvangsdekning som er begjært for å inndrive renter eller ordinært forfalte avdrag på lån sikret ved pant i eiendommen, borettslagsandelen, leieretten eller atkomstdokumentet. Søkes mer enn ordinært forfalte beløp inndrevet, gjelder det samme dersom det ekstraordinære forfall beror på at vilkår for pantelånet er misligholdt ved vesentlig forsømmelse av eiendommens vedlikehold eller av plikt til å holde den tilstrekkelig brannforsikret.

Adgangen til å påberope bestemmelsene i denne paragrafen kan ikke frafalles på forhånd.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 15 aug 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 603).

§ 2-11. Skyldnerens lønnsinntekter m m under konkurs.

Inntekter av den art som er nevnt i § 2-7 og som tilfaller skyldneren under konkursen, kan trekkes inn i bomassen i den utstrekning de overstiger det som trengs for underhold av skyldneren og dennes husstand under hensyn til skyldnerens sannsynlige fremtidige inntekter. Beslagsretten kan begrenses hvor dette er rimelig på grunn av arbeidets art, de forhold som arbeidet er utført under, eller den tid konkursbehandlingen har pågått.

Avgjørelse om beslag etter denne paragraf tas av retten ved kjennelse.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 2-12. Arv og gave som tilfaller skyldneren under konkurs m v.

Arv og gave som tilfaller skyldneren i den tid konkursbehandlingen pågår, går inn i bomassen når ikke annet bestemmes av retten eller følger av annen gyldig bestemmelse.

Skyldneren kan avslå å motta gaver, gi avslag på falt arv og gi avslag på andel i den annen ektefelles rådgighetsdel i det ekteskapelig felleseie også i den tid konkursbehandlingen pågår.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 2-13. Skyldnerens øvrige erverv under konkurs.

Hva skyldneren for øvrig erverver mens konkursbehandlingen pågår, går inn i bomassen når ikke retten bestemmer annet.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 2-14. Beslutning om avkall på boets rett etter §§ 2-11 til 2-13.

Når man under bobehandlingen har fått tilfredsstillende oversikt over boets stilling, og fordringshaverne har fått anledning til å uttale seg, kan retten ved kjennelse beslutte at skyldnerens erverv for den gjenstående del av bobehandlingen ikke skal gå inn i boet. Avgjørelsen kan begrenses til bare å gjelde bestemte angitte erverv.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

Kapittel 3. Private beslagsforbud.

§ 3-1. Private beslagsforbud – eldre gjeld.

Den som ved testament eller på annen måte treffer bestemmelse om overdragelse av et formuesgode uten vederlag, kan senest ved overdragelsen ta forbehold om at det ikke ved utlegg eller konkurs skal kunne søkes dekning i formuesgodet for gjeld som erververen har pådratt seg før overdragelsen blir gjennomført.

Skal erververen ved overtagelse av pantegjeld eller på annen måte yte delvis vederlag, men slik at vederlaget ikke utgjør mer enn en halvdel av formuesgodets verdi på overdragelsestiden, kan forbehold som nevnt i første ledd tas for den forholdsmessige andel av formuesgodet som det ikke skal ytes vederlag for. I tilfelle av kreditorforfølgning kan hele formuesgodet selges, men kreditorene kan ikke kreve dekning av den del av utbyttet som svarer til den beslagsfrie del.

Avhenderen kan bestemme at avkastningen av formuesgodet skal være beslagfri i samme utstrekning som selve formuesgodet. Beslagsfrihet kan likevel ikke betinges for avkastning som helt eller delvis skyldes erververens personlige arbeidsinnsats.

§ 3-2. Privat beslagsforbud – fremtidig gjeld.

Forbehold som nevnt i § 3-1 kan tas også med hensyn til gjeld som erververen pådrar seg etter at overdragelsen er blitt gjennomført, såfremt det i forbindelse med forbeholdet bestemmes at erververen ikke skal ha adgang til å gjøre seg nytte av formuesgodet ved salg eller pantsettelse eller på lignende måte.

Selv om det er tatt forbehold som nevnt i første ledd, kan dekning søkes i formuesgodet for gjeld som har direkte sammenheng med drift, vedlikehold eller utbedring av formuesgodet, og for skatter og avgifter vedrørende det. Det samme gjelder krav på erstatning eller oppreisning for skade som erververen har voldt forsettlig eller grovt uaktsomt eller regresskrav på grunn av slik skade når kravet er oppstått etter at overdragelsen er blitt gjennomført.

§ 3-3. Rettsvern.

Ved beslagsforbud i fast eiendom eller andre registrerbare formuesgoder må beslagsforbudet og i tilfelle som nevnt i § 3-2 også rådighetsinnskrenkingen tinglyses i grunnboken eller registreres i tilsvarende register.

Ved beslagsforbud i andre formuesgoder må en spesifisert liste over disse tinglyses i løsreregisteret. Rådigheten over penger, verdipapirer og enkle fordringer som er beheftet med beslagsforbud, må dessuten overføres til en tillitsmann, jf § 3-4. Penger og verdipapirer må overleveres til tillitsmannen; når det gjelder enkle fordringer, må skyldneren etter disse underrettes om at rådigheten over fordringene er gått over til tillitsmannen. Beslagsforbud fastsatt ved testament har rettsvern inntil boet er overtatt til privat skifte og under offentlig skiftebehandling, selv om reglene i første og annet ledd ikke er fulgt.

For øvrig får de alminnelige rettsvernsregler for overdragelse av vedkommende formuesgode tilsvarende anvendelse.

§ 3-4. Tillitsmann ved beslagsforbud.

Når en overdrager tar forbehold som nevnt i § 3-1 eller § 3-2, skal han oppnevne en bank, en advokat eller etter nærmere regler statsforvalteren som tillitsmann. Har overdrageren ikke oppnevnt noen tillitsmann, skal Stiftelsestilsynet foreta oppnevnelsen etter anmodning av erververen. Det samme gjelder hvor den oppnevnte tillitsmann er blitt hindret i å utføre vervet eller ønsker seg fritatt fra det, eller ikke utfører det på forsvarlig måte; i så fall kan også tillitsmannen be Stiftelsestilsynet om å foreta oppnevning av ny tillitsmann, hvis ikke overdrageren bestemmer annet.

Tillitsmannen skal forvalte de beslagsfrie penger og verdipapirer som er overlevert til ham, og føre tilsyn med de beslagsfrie eiendeler i erververens besittelse. Tillitsmannen skal herunder varetta erververens tarv, men samtidig se til at erververen ikke ved hjelp av beslagsforbudet søker å unndra andre midler fra sine kreditorer.

Kongen kan gi nærmere regler om statsforvalterens adgang og plikt til å være tillitsmann og om tillitsmannens forvaltning av beslagsfrie midler, derunder om den godtgjøring som tillitsmannen har krav på.

0 Endret ved lover 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 21 des 2005 nr. 1608), 26 mars 2010 nr. 9 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 5 apr 2013 nr. 338) som endret ved lov 5 apr 2013 nr. 12, 7 mai 2021 nr. 34 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1416).

§ 3-5. Omdannelse.

Bestemmelse som overdrageren har gitt for disponeringen av de beslagsfrie eiendeler, kan etter søknad fra overdrageren, erververen eller tillitsmannen endres eller oppheves etter reglene i lov om stiftelser.

§ 3-6. Ombytting av beslagsfrie eiendeler.

Når ikke annet følger av overdragerens bestemmelser, kan tillitsmannen samtykke i at beslagsfrie eiendeler blir avhendet, og i at det blir innkjøpt nye eiendeler for beslagsfrie midler. Beslagsfriheten går over på vederlaget eller de nye eiendeler under forutsetning av at reglene i § 3-3 blir fulgt. Ny tinglysing i løsereregisteret er likevel ikke nødvendig, men tillitsmannen skal føre en nøyaktig fortegnelse over de eiendeler som til enhver tid omfattes av forbudet.

§ 3-7. Utbetalinger til erververen.

Når ikke annet følger av overdragerens bestemmelse, utbetales beslagsfri avkastning av eiendeler som forvaltes av tillitsmannen, til erververen på den måte og til den tid tillitsmannen finner hensiktsmessig.

Når avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke erververens nødvendige utgifter, kan det gis samtykke til utbetaling av de øvrige beslagsfrie midler, når ikke annet følger av overdragerens bestemmelse. Slikt samtykke gis av statsforvalteren dersom statsforvalteren er tillitsmann, og ellers av Stiftelsestilsynet.

Beløp som utbetales erververen er bare beslagsfrie etter reglene i §§ 2-5 og 2-11.

0 Endret ved lover 23 apr 2004 nr. 18 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 17 des 2004 nr. 1665), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 21 des 2005 nr. 1608), 26 mars 2010 nr. 9 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 5 apr 2013 nr. 338) som endret ved lov 5 apr 2013 nr. 12, 7 mai 2021 nr. 34 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1416).

§ 3-8. Forholdet til forvaltningsloven. Omgjøring.

Forvaltningsloven får ikke anvendelse på tillitsmannen. Tillitsmannens avgjørelser kan omgjøres av Stiftelsestilsynet når særlige grunner taler for det. En avgjørelse kan ikke omgjøres for så vidt den har etablert en rett for tredjeperson. Stiftelsestilsynets avgjørelser kan ikke påklages.

Forvaltningsloven gjelder likevel for statsforvalteren som tillitsmann. For vedtak truffet av statsforvalteren er Stiftelsestilsynet klageinstans.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 21 des 2005 nr. 1608), 26 mars 2010 nr. 9 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 5 apr 2013 nr. 338) som endret ved lov 5 apr 2013 nr. 12, 7 mai 2021 nr. 34 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1416).

§ 3-9. Sperring av erstatningsbeløp ol.

Etter anmodning fra skyldneren kan Stiftelsestilsynet beslutte at beløp som nevnt i § 2-7 annet ledd bokstavene d til h skal være beslagsfrie også etter at de er utbetalt til skyldneren. Slik anmodning kan fremsettes også etter at utbetaling har funnet sted.

Etter at anmodningen er fremsatt og inntil den er avgjort, kan beslag som er tatt i beløpet, ikke fullbyrdes. Beslag som er tatt i beløpet, taper sin virkning for så vidt som det blir gjort vedtak om beslagsfrihet. Reglene i dette ledd gjelder likevel ikke beslag som er tatt tidligere enn en måned før anmodning om beslagsfrihet er fremsatt.

Dersom det blir gjort vedtak om beslagsfrihet, kan Stiftelsestilsynet treffe nærmere bestemmelse om forvaltningen av midlene. Reglene i dette kapittel får tilsvarende anvendelse.

Vedtak om beslagsfrihet og bestemmelser om forvaltningen kan senere endres etter anmodning fra skyldneren eller etter Stiftelsestilsynets eget tiltak. Oppheves beslagsfriheten, kan frigivelse av pengene til skyldneren først skje en måned etter at underretning om opphevelse er gitt til de av skyldnerens fordringshavere som har meldt sine krav til Stiftelsestilsynet.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 21 des 2005 nr. 1608).

§ 3-10. Løsningsrett til fordel for skyldnerens nærstående.

Dersom et formuesgode ved avhendelse blir påheftet en forkjøps-, gjenkjøps- eller annen løsningsrett til fordel for erververens nærstående, og løsningssummen er fastsatt til mindre enn tre firedeler av formuesgodets omsetningsverdi på løsningsdagen, får reglene i dette kapittel, unntatt § 3-1 annet ledd, tilsvarende anvendelse. Den løsningsberettigede kan likevel uten hinder av reglene i første punktum benytte løsningsretten under tvangsfullbyrdelse mot å betale en løsningssum som minst tilsvarer tre firedeler av formuesgodets omsetningsverdi på løsningsdagen, forutsatt at de alminnelige rettsvernsregler er fulgt.

Kapittel 4. Beslagsretten i selskapsforhold.

§ 4-1. Selskaper som omfattes av kapitlet.

Reglene i dette kapittel gjelder ansvarlige selskaper og kommandittselskaper etter selskapsloven og partrederier etter sjøloven § 101 første ledd.

0 Endret ved lover 21 juni 1985 nr. 83, 24 juni 1994 nr. 39.

§ 4-2. Fortrinnsrett til selskapsmidlene.

Selskapets fordringshavere har fortrinnsrett til dekning av selskapsmidlene. Særskilt gjeldsforhandling og konkurs kan åpnes i selskapets bo.

§ 4-3. De særlige fordringshaveres dekningsrett.

Et selskapsmedlems særlige fordringshavere kan bare kreve dekning i det som medlemmet har rett til å kreve av selskapet som andel i overskudd og i den andel medlemmet kan kreve ved oppløsning av selskapet eller når medlemmet blir utløst av de andre medlemmer.

Dersom et medlems bo er kommet under insolvensbehandling, kan boet straks kreve andelen innløst etter reglene i selskapsloven. Tilsvarende rett har et medlems særlige fordringshavere som har utlegg i medlemmets selskapsandel, så langt det trengs for å dekke fordringshaverens krav.

0 Endret ved lov 21 juni 1985 nr. 83.

§ 4-4. Omstøtelse.

Reglene i kapittel 5 gjelder tilsvarende for disposisjoner mellom selskapet og dets medlemmer.

§ 4-5. Dividenderett i medlemmenes særbo.

I medlemmenes særbo kan selskapets fordringshavere bare kreve dividende av sine opprinnelige tilgodehavender fratrukket den dividende som de kan kreve i selskapets bo. I forholdet mellom medlemmenes særbo gjelder reglene i §§ 8-7 flg.

Kapittel 5. Omstøtelse.

§ 5-1. I hvilke bo omstøtelse kan skje.

Reglene i dette kapittel gjelder ved forhandling om tvangsakkord, ved konkurs og ved offentlig skifte av insolvent dødsbo.

§ 5-2. Gaver.

Gave som skyldneren har fullbyrdet senere enn ett år før fristdagen, kan omstøtes.

Gave til skyldnerens nærstående kan omstøtes også når den er fullbyrdet tidligere, men senere enn to år før fristdagen, hvis det ikke bevises at skyldneren fortsatt var utvilsomt solvent da gaven ble fullbyrdet.

Gave til skyldnerens ektefelle, ugift samboende eller forlovede kan omstøtes når den er fullbyrdet senere enn to år før fristdagen. Dersom verdien av gaver til ektefelle, ugift samboende eller forlovede samlet overstiger ti ganger folketrygdens grunnbeløp, kan den overskytende del av verdien omstøtes for så vidt gavene ble fullbyrdet senere enn fem år før fristdagen, dersom det ikke bevises at skyldneren fortsatt var utvilsomt solvent da gavene ble fullbyrdet.

Formue som en ektefelle får ved skifte av ekteskapelig felleseie, anses som gave for så vidt han eller hun har fått overført formue fra den annen ektefelles rådighetsdel som han eller hun ikke har krav på etter loven. Det samme gjelder dersom ektefellene har opprettet ektepakt om hel eller delvis opphevelse av formuesfelleskapet, og dette har ført til en formuesforskyvning fra skyldnerens rådighetsdel til den annen ektefelles særøie.

Unntatt fra omstøtelse etter denne paragraf er leilighetsgaver og liknende gaver og stønader som er av rimelig omfang hensett til forholdene da gaven eller stønaden ble ydet.

0 Endret ved lov 4 juli 1991 nr. 47.

§ 5-3. Vedtak i foretaksorganer om ansvarsfrihet m.m.

Vedtak i foretaksorganer om ansvarsfrihet eller om at erstatningskrav ikke skal reises, binder ikke foretakets konkursbo dersom foretaket må antas å ha vært insolvent da vedtaket ble truffet eller konkurs ble åpnet innen ett år etter vedtaket. Erstatningssøksmål må likevel være reist innen ett år etter konkursåpningen dersom slikt vedtak er fattet.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 5-3a. (Opphevet)

0 Tilføyd ved lov 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999 iflg. res. 17 juli 1998 nr. 615), opphevet ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 5-4. Urimelig lønnsutbetaling m.m. til nærstående.

Reglene i § 5-2 om omstøtelse av gaver gjelder tilsvarende for

- a. utbetalinger til nærstående av lønn, annet arbeidsvederlag eller pensjon, for så vidt angår beløp som åpenbart overstiger det som må anses rimelig under hensyn til det utførte arbeid, virksomhetens inntekter eller forholdene ellers;
- b. vederlag til nærstående for kjøp, leie eller tjenester, for så vidt angår beløp som åpenbart overstiger det som uavhengige avtaleparter ville ha avtalt.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 5-5. Ekstraordinær betaling.

Betaling av gjeld som skyldneren har foretatt senere enn tre måneder før fristdagen, kan omstøtes hvis betalingen er foretatt med usedvanlige betalingsmidler, før normal betalingstid eller med beløp som betydelig har forringet skyldnerens betalingsevne, forutsatt at betalingen etter forholdene allikevel ikke fremtrådte som ordinær.

Er betaling som nevnt i første ledd skjedd til skyldnerens nærstående, kan den også omstøtes når den er foretatt tidligere, men senere enn to år før fristdagen dersom det ikke bevises at skyldneren fortsatt var utvilsomt solvent da betalingen skjedde.

Betaling som nevnt i første ledd til skyldnerens ektefelle, ugifte samboende eller forlovede kan omstøtes når den er foretatt senere enn to år før fristdagen.

Som betaling anses også pantsettelse og overdragelse i sikringsøyemed av enkle fordringer.

§ 5-6. Motregning.

Motregning med en fordring på skyldneren som er ervervet fra tredjeperson ved overdragelse eller utlegg senere enn tre måneder før fristdagen, kan omstøtes i den utstrekning motregningen er skjedd med en fordring som skyldneren hadde da den annen ervervet sin fordring. Det samme gjelder uten hensyn til tidspunktet for ervervelsen, dersom erververen på dette tidspunkt visste eller burde vite at skyldneren var insolvent.

Motregning med en fordring på skyldneren kan omstøtes når den er skjedd senere enn tre måneder før fristdagen, eller på et tidspunkt da fordringshaveren visste eller burde vite at skyldneren var insolvent, og motregning under bobehandlingen ville være utelukket etter § 8-1 annet ledd. Tilsvarende gjelder ved motregning med en etterprioritert fordring på skyldneren dersom motregning under bobehandlingen ville være utelukket etter § 8-4.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 5-7. Sikkerhetsstillelse for eldre gjeld.

Pantsettelse eller annen sikkerhetsstillelse som skyldneren har foretatt senere enn tre måneder før fristdagen, kan omstøtes dersom:

- a. pantet eller sikkerheten er stilt for gjeld som skyldneren har pådratt seg før sikkerhetsretten ble avtalt, eller
- b. rettsvernet ikke ble brakt i orden uten unødig opphold etter at gjelden ble pådratt.

Første ledd gjelder tilsvarende når sikkerhet til skyldnerens nærstående er stilt tidligere, men senere enn to år før fristdagen, dersom det ikke bevises at skyldneren fortsatt var utvilsomt solvent da sikkerhet ble stilt.

Er sikkerhetsrett som nevnt i første ledd gitt til fordel for skyldnerens ektefelle, ugifte samboende eller forlovede, kan den omstøtes dersom rettsvernet er brakt i orden senere enn to år før fristdagen.

§ 5-8. Utlegg.

Panterett stiftet ved utlegg hos skyldneren senere enn tre måneder før fristdagen har ingen rettsvirkning overfor boet.

Utlegg som skyldnerens nærstående har ervervet tidligere, men senere enn to år før fristdagen, har ingen rettsvirkning overfor boet, dersom det ikke bevises at skyldneren fortsatt var utvilsomt solvent da utlegget ble gitt. Denne regel gjelder likevel ikke utlegg for forfalt underholdsbidrag til noen som på utleggstiden eller senere ikke har tilhørt skyldnerens husstand.

§ 5-9. Omstøtelse hvor den annen part ikke har vært i god tro.

Disposisjoner som på en utilbørlig måte begunstiger en fordringshaver på de øvriges bekostning eller unndrar skyldnerens eiendeler fra å tjene til dekning for fordringshaverne eller forøker skyldnerens gjeld til skade for dem, kan omstøtes dersom skyldnerens økonomiske stilling var svak eller ble alvorlig svekket ved disposisjonen, og den annen part kjente eller burde kjent til skyldnerens vanskelige økonomiske stilling og de forhold som gjorde disposisjonen utilbørlig.

Disposisjoner som er fullbyrdet tidligere enn ti år før fristdagen, kan ikke omstøtes.

§ 5-10. Beregning av omstøtelsesfristen ved tinglysning m v.

Ved anvendelse av reglene i dette kapittel anses en disposisjon som først oppnår ordinært rettsvern ved tinglysning eller annen sikringsakt, ikke for foretatt for slik sikringsakt er iverksatt. Tilsvarende gjelder for rettsstiftelse ved utlegg.

§ 5-11. Virkningen av omstøtelse etter §§ 5-2 til 5-8.

Dersom vilkårene for omstøtelse etter §§ 5-2 til 5-8 foreligger, kan boet kreve at den annen part fralegger seg den berikelse han har oppnådd ved den omstøtelige disposisjon. Boet kan likevel ikke kreve tilbakeført det utbytte som den annen part i god tro har vunnet av den mottatte ytelse før kravet om omstøtelse ble gjort gjeldende ved søksmål. Dersom det mottatte helt eller delvis er gått tapt, kan mulig ansvar overfor boet nedsettes eller eventuelt helt falle bort etter regelen i § 5-12 annet ledd første punktum.

Når noen av partene krever det, skal oppgjøret skje ved at hver leverer tilbake det mottatte, for så vidt dette er i behold og tilbakelevering kan skje uten urimelig verdispille, idet den nødvendige utligning skjer ved betaling fra en av sidene.

Har den annen part overdratt det mottatte til en tredjeperson som kjente eller burde kjenne de forhold ved den annen parts rettserverv som kunne føre til omstøtelse, gjelder første og annet ledd tilsvarende overfor tredjeperson.

Reglene i denne paragraf gjelder ikke for så vidt annet følger av vedkommende bestemmelse om omstøtelse.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 5-12. Virkningen av omstøtelse etter § 5-9.

Foreligger vilkårene for omstøtelse etter § 5-9, kan boet kreve at den annen part erstatter boet det tap det er blitt tilføyd ved den omstøtelige disposisjon. Dersom boet forlanger det, skal oppgjøret skje ved at hver av partene leverer tilbake det mottatte, for så vidt dette er i behold og tilbakelevering kan skje uten urimelig verdispille. Boet kan da også kreve at den annen part erstatter ytterligere tap som boet er blitt tilføyd ved den omstøtelige disposisjonen.

Dersom den annen part bare har vist uaktsomhet, kan dennes ansvar overfor boet nedsettes eller eventuelt helt falle bort, såfremt betaling av full erstatning under hensyn til den annen parts forhold ville være urimelig byrdefull eller det for øvrig er særlige grunner til det. Den annen part kan likevel ikke stilles gunstigere enn vedkommende ville vært stilt etter § 5-11.

Har den annen part overdratt det mottatte til en tredjeperson som kjente eller burde kjenne de forhold ved den annen parts rettserverv som kunne føre til omstøtelse, gjelder første og annet ledd tilsvarende overfor tredjeperson.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 5-13. Virkningen av omstøtelse for skyldnerens medansvarlige.

Når tredjeperson har kausjonert eller stilt sikkerhet for gjeld som skyldneren har betalt, kan fordringshaveren eller boet kreve kausjonsansvaret eller sikkerhetsretten gjenopprettet, dersom:

- a. skyldnerens betaling er omstøtelig etter reglene foran i dette kapittel, og
- b. tredjeperson, da denne fikk vite om betalingen, visste eller burde vite at skyldneren var insolvent.

Kan sikkerheten ikke skaffes, skal tredjeperson erstatte det beløp som sikkerheten må antas å ville ha innbrakt.

Ved betaling av veksel eller sjekk gjelder reglene i § 5-14.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 15 juni 2018 nr. 37 (ikr. 1 juli 2018 iflg. res. 15 juni 2018 nr. 887).

§ 5-14. Betaling av veksel eller sjekk.

Har skyldneren betalt veksel eller sjekk, kan omstøtelse ikke skje overfor den som ved å nekte å motta betalingen ville miste sin rett til å fortre vekselen eller sjekken dekket av andre, med mindre det blir bevist at dekning ikke kunne vært oppnådd hos disse. Derimot plikter den som ville ha båret det endelige tap hvis betalingen ikke hadde skjedd, å betale erstatning under samme vilkår som for omstøtelse dersom betalingen hadde skjedd til ham som fordringshaver.

§ 5-15. Frist for gjennomføring av omstøtelse.

Boets rett til å kreve omstøtelse foreldes ett år fra åpning av konkurs eller forhandling om tvangsakkord. Fristen beregnes fra åpningen av forhandling om tvangsakkord også hvor forhandlingen er gått over til konkurs i samsvar med konkursloven § 57. Rett til omstøtelse foreldes likevel tidligst seks måneder fra det tidspunkt da boet eller gjeldsnemnda fikk eller burde ha fått kjennskap til de omstendigheter som ligger til grunn for kravet om omstøtelse, begrenset til 10 år fra åpning av konkurs eller forhandling om tvangsakkord. Medkontrahentens rett etter § 5-13 første ledd foreldes seks måneder regnet fra det tidspunkt da medkontrahenten fikk kjennskap til at omstøtelse ville bli gjort gjeldende mot vedkommende.

Reglene i første ledd gjelder ikke når boet gjør omstøtelse gjeldende som innsigelse mot anmeldt fordring eller annet krav mot boet.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 22 apr 2016 nr. 3 (ikr. 22 apr 2016 iflg. res. 22 apr 2016 nr. 407).

Annen del. Kreditorfellesskapet ved insolvensbehandling av bo.

Kapittel 6. Fordringshavernes dividenderett.

§ 6-1. Dividendefordringer.

Dividende kan bare kreves av fordringer på skyldneren som er oppstått før åpningen av bobehandlingen.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 6-2. Uforfalte og betingede fordringer.

At en fordring ved åpningen av bobehandlingen er uforfalt eller knyttet til en betingelse som ennå ikke er inntrådt, utelukker ikke at den anerkjennes som en dividendefordring.

For ikke rentebærende fordringer svares mellomrente for tiden fra åpning av bobehandlingen til den dag da fordringen, uten hensyn til insolvensen, ville ha forfalt. Kongen fastsetter mellomrentens størrelse.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 6-3. Regressfordringer.

En regressfordring mot skyldneren i anledning innfrielsen av en hovedfordring anses i forhold til boet for å være oppstått samtidig med hovedfordringen.

§ 6-4. Alle fordringer omgjøres til pengefordringer.

Alle fordringer mot skyldneren som går ut på annet enn penger, og som skal dekkes som dividendefordringer, blir omregnet til pengefordringer etter verdiforholdene på frisdagen. Er fordringen oppstått etter frisdagen, blir verdiforholdene ved åpningen av bobehandlingen lagt til grunn.

§ 6-5. Fordringer i fremmed mynt.

Når ikke fordringshaveren har krav på at kursen på en tidligere dag blir lagt til grunn, skal fordringer i fremmed mynt omregnes til norsk mynt etter kursen på fristdagen. § 6-4 annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 6-6. Konkurskyldnerens ansvar for restgjelden.

En konkurskyldner hefter fortsatt for den del av gjelden som ikke dekkes av den utbetalte dividende.

§ 6-7. Utlegg for dividendefordringer.

Når ikke annet er bestemt, kan dividendefordring så lenge konkursbehandlingen varer ikke kreves dekket ved utlegg i midler som tilhører skyldneren, men som ikke blir trukket inn i boet.

Kapittel 7. Skyldnerens kontraktsmessige forpliktelser

0 Overskriften endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-1. Kapitlets virkeområde.

Reglene i dette kapittel kommer bare til anvendelse når ikke annet følger av andre lovbestemmelser eller vedkommende rettsforholds egenart. Reglene i §§ 7-2 til 7-9 kommer heller ikke til anvendelse når annet følger av §§ 7-10 flg.

§ 7-2. Retten til å holde tilbake egen ytelse.

Viser det seg at skyldneren mangler midler til å oppfylle sin del av en gjensidig tyngende avtale i rett tid, kan den annen part holde sin ytelse tilbake, eller når ytelsen er avsendt fra leveringsstedet, hindre at den blir overgitt til skyldneren eller dennes bo inntil sikkerhet blir stilt for motytelsen. Dette gjelder selv om tidspunktet for skyldnerens ytelse ikke er kommet.

§ 7-3. Konkursboets rett til å tre inn i skyldnerens avtaler.

Kommer skyldnerens bo under konkursbehandling, har konkursboet rett til å tre inn i de gjensidig tyngende avtaler skyldneren har sluttet. Konkursboet kan velge om det vil tre inn i en avtale, selv om avtalen har løpt videre etter åpningen av en forutgående gjeldsforhandling. Den annen part kan kreve at konkursboet uten ugrunnet opphold tar stilling til om det vil benytte sin rett.

Bestemmelsene i foregående ledd griper ikke inn i den annen parts rett til å påberope insolvensen som opphørsgrunn etter avtalens art. Avtalebestemmelse som gir den annen part en videre adgang til å heve på grunn av skyldnerens insolvens, er ikke bindende for boet.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-3a. Skyldnerens avtaler ved åpning av gjeldsforhandling.

Skyldnerens avtaler løper videre etter åpning av gjeldsforhandling. Åpningen gir ikke i seg selv den annen part rett til å heve avtalen med skyldneren. Bestemmelsene i § 7-3 annet ledd gjelder likevel tilsvarende.

Har skyldneren misligholdt en avtale om leie av fast eiendom, kan avtalen bare heves dersom begjæring om fravikelse er mottatt hos namsmannen eller tingretten før åpningen av gjeldsforhandlingen.

0 Tilføyd ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 7-4. Virkningen av at konkursboet trer inn.

Trer konkursboet inn i skyldnerens avtale, blir det berettiget og forpliktet på avtalens vilkår. Den annen parts fordring dekkes som massefordring.

Er avtalen ved konkursåpningen delvis oppfylt, kan konkursboet kreve å tre inn i avtalen bare for den uoppfylte dels vedkommende. Dette gjelder likevel ikke dersom den annen parts eller skyldnerens ytelse etter avtalen er udelelig eller på grunn av sammenhengen mellom de enkelte deler må betraktes som en enhet.

Gjelder avtalen en løpende ytelse til skyldneren, blir konkursboet ved sin inntreden bare forpliktet til å utrede vederlaget for tiden fra konkursåpningen som massefordring.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-4a. Virkningen av at avtalen løper videre under gjeldsforhandling.

Skyldneren er under gjeldsforhandlingen fortsatt forpliktet og berettiget på avtalens vilkår. Skal skyldnerens avtaler omfattes av gjeldsforhandlingen, må den annen part meddeles dette senest ved utsendelsen av forslaget til gjeldsordning.

Bestemmelsene i § 7-4 annet og tredje ledd gjelder uansett tilsvarende, slik at den annen parts vederlagskrav ved gjeldsforhandlingens åpning omfattes av gjeldsordningen.

0 Tilføyd ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-5. Plikt til å oppfylle eller stille sikkerhet.

Trer konkursboet inn i skyldnerens avtale, eller skal en avtale løpe videre etter åpning av gjeldsforhandling, og er tiden for hel eller delvis oppfyllelse fra den annen parts side kommet, kan den annen part kreve at en tilsvarende del av avtalen oppfylles eller dersom henstand er gitt, at det stilles sikkerhet for slik oppfyllelse. Samme rett har den annen part som har levert en ytelse, dersom ytelsen kunne vært krevd tilbake om konkursboet ikke var trådt inn i avtalen, eller dersom avtalen løper videre etter åpning av gjeldsforhandling. Sikkerhet kan ikke kreves stilt for den del av motytelsen som den annen part allerede har oppnådd rettsvern for.

Angår avtalen en løpende ytelse til skyldneren, og skal vederlaget leveres etterskuddsvis for en periode om gangen, skal sikkerheten til enhver tid dekke den først forfalte termin for så vidt denne gjelder tiden etter åpning av konkurs eller gjeldsforhandling.

Finner retten at en sikkerhetsstillelse etter reglene i de foregående ledd ikke gir den annen part tilstrekkelig beskyttelse, kan den bestemme at det skal stilles sikkerhet også for den annen parts oppfyllelestid er kommet eller i videre omfang enn nevnt.

Avtaler som skyldneren og den annen avtalepart har truffet om plikt til å stille sikkerhet, kan settes til side av retten dersom de er urimelig tyngende for konkursboet eller skyldneren under gjeldsforhandling.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 7-6. Ekstraordinær oppsigelsesadgang.

Selv om avtalen løper videre etter åpning av gjeldsforhandling, kan skyldneren, uansett avtalens bestemmelser om oppsigelse, si opp avtalen med sedvanemessig varsel, eller dersom slik sedvane ikke foreligger, med tre måneders varsel. Trer konkursboet inn i skyldnerens avtale, kan det, uansett avtalens bestemmelser om oppsigelse, si opp avtalen med sedvanemessig varsel, eller dersom slik sedvane ikke foreligger, med tre måneders varsel.

Sies avtalen opp før det etter denne er adgang til det, kan den annen part kreve det tap vedkommende derved lider, dekket som dividendefordring.

Ekstraordinær oppsigelse etter første ledd griper ikke inn i den annen parts rett i den utstrekning den er beskyttet ved tinglysing eller på annen tilsvarende måte.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-7. Den annen parts hevingsrett.

Dersom konkursboet ikke trer inn i skyldnerens avtale, eller ikke oppfyller eller stiller sikkerhet etter § 7-5, kan den annen part heve avtalen. Samme rett til heving har den annen part dersom skyldneren under gjeldsforhandling ikke oppfyller eller stiller sikkerhet etter § 7-5. Mislighold fra skyldnerens side som ikke står i direkte sammenheng med insolvensen, kan den annen part også gjøre gjeldende som hevingsgrunn etter de regler som gjelder for vedkommende avtale.

Har den annen part før åpning av gjeldsforhandling eller konkurs helt eller delvis levert sin ytelse, kan vedkommende for den leverte del bare heve dersom det er tatt gyldig forbehold om tilbakeføring av ytelsen eller dersom ytelsen var en pengeytelse. Den annen part har bare krav på dividende av pengeytelse som skal tilbakeføres på grunn av heving.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-8. Den annen parts erstatningskrav.

Dersom en avtale faller bort eller blir hevet som følge av at det åpnes gjeldsforhandling eller konkurs, kan den annen part kreve sitt tap ved at avtalen ikke blir riktig oppfylt dekket som dividendefordring.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-9. Tilbakeleveringsplikt.

Er den annen parts ytelse overgitt til konkursboet etter boåpningen, skal boet levere ytelsen tilbake dersom det ikke trer inn i avtalen etter de foranstående regler.

Er den annen parts ytelse overgitt til skyldneren etter åpning av gjeldsforhandling, skal skyldneren levere ytelsen tilbake, foreta kontraktsmessig oppgjør eller stille sikkerhet for slikt oppgjør.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-10. Avtale om leie av fast eiendom ved konkurs.

Konkursboet trer uten særskilt vedtagelse inn i avtaler om leie av fast eiendom som skyldneren har inngått i forbindelse med sin ervervsvirksomhet, dersom skyldneren har tiltrådt bruken før åpningen av bobehandlingen. Dette gjelder likevel ikke dersom konkursboet senest fire uker etter åpningen erklærer at det ikke vil tre inn og stiller det leiede til utleierens rådighet innen fristen. For øvrig gjelder § 7-6 første ledd annet punktum tilsvarende.

Selv om konkursboet erklærer ikke å ville tre inn, må det utrede leien som masseforpliktelse for så vidt angår tiden fra åpningen av bobehandlingen inntil erklæringen kommer frem til utleieren, eller inntil det senere tidspunkt da det leiede blir stilt til utleierens rådighet. Dersom det på eiendommen er eiendeler som inngår i konkursbeslaget, anses ikke det leiede stilt til rådighet før eiendelene enten er fjernet eller abandonert. For øvrig gjelder § 7-6 annet ledd tilsvarende.

At skyldneren har misligholdt sin plikt til å betale leie, gir ikke utleieren rett til å kreve fravikelse, med mindre begjæring om fravikelse er mottatt hos namsmannen eller tingretten før åpningen av bobehandlingen.

En avtalebestemmelse om at en leieavtale ikke kan overføres sammen med overføring av den virksomhet som drives i lokalet, er ikke bindende for konkursboet.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 23 apr 2004 nr. 18 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 17 des 2004 nr. 1665).

§ 7-11. Arbeidsavtalers stilling ved konkurs.

Konkursboet trer uten særskilt vedtagelse inn i arbeidsavtale med arbeidstaker i skyldnerens ervervsvirksomhet. Dette gjelder likevel ikke dersom konkursboet senest tre uker etter konkursåpningen erklærer at det ikke vil tre inn i arbeidsavtalen. Slik erklæring skal være skriftlig og kan gis samlet for alle arbeidstakere ved skriv til tillitsvalgte eller ved oppslag på arbeidsplassen. Erklæringen skal også opplyse om arbeidstakerens rettigheter og plikter i forbindelse med konkursen. Arbeidstakeren plikter å stå til disposisjon for konkursboet i perioden før konkursboet har tatt stilling til spørsmålet om inntreden i arbeidsavtalen.

Dersom konkursboet trer inn i arbeidsavtalen, blir det berettiget og forpliktet på avtalens vilkår. Fordring på lønn og annen godtgjørelse utredes som massefordring fra og med konkursåpningen. Arbeidstakeren kan likevel si opp avtalen med en måneds varsel. Boet kan med en måneds varsel tre ut av arbeidsavtalen. Dersom boet trer ut av arbeidsavtalen, består avtalen frem til den sies opp etter arbeidsforholdets alminnelige regler og oppsigelsesfristen er løpt ut. Vederlaget utredes da som dividendefordring fra utløpet av en måned etter at boet ga varsel om det ville tre ut av arbeidsavtalen. Har arbeidstakeren utført arbeid for konkursboet i denne perioden, dekkes vederlaget likevel som massefordring.

Dersom konkursboet ikke trer inn i arbeidsavtalen, består avtalen frem til den sies opp etter arbeidsforholdets alminnelige regler og oppsigelsesfristen er løpt ut. Vederlaget utredes som dividendefordring fra og med konkursåpningen. Vederlag for arbeid som er utført for konkursboet etter konkursåpningen, dekkes likevel som massefordring.

Arbeidstakeren har rett til å ta annet arbeid en måned etter at boet ga varsel som nevnt i annet ledd fjerde punktum om at det ville tre ut av arbeidsavtalen, og i oppsigelsestiden etter tredje ledd. Arbeidstakeren skal tidligst mulig varsle boet om tiltredelse i et nytt arbeidsforhold. Annen inntekt arbeidstakeren har hatt i samme tidsrom går til fradrag i dividendefordringen i den utstrekning den kommer istedenfor inntekt i skyldnerens tjeneste. Har arbeidstakeren ikke fått annet arbeid, kan dividende bare kreves dersom arbeidstakeren innen 14 dager har meldt seg hos Arbeids- og velferdsetaten som arbeidssøker, forutsatt at vedkommende har hatt mulighet til det. Dividende kan ikke kreves dersom arbeidstakeren ikke tar imot tilbud om passende arbeid.

Det svares ikke arbeidsgiveravgift av dividendebetalinger vedrørende lønn og annen godtgjørelse etter arbeidsavtalen.

0 Tilføyd ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), endret ved lover 21 juni 2002 nr. 24 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 577), 16 juni 2006 nr. 20 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 631).

§ 7-12. Avtaler om produksjonsavgift.

Har skyldneren forpliktet seg til å betale avgift (royalty) av sin produksjon, kan avgiftskravet for produksjon som er blitt påbegynt før åpningen av bobehandlingen og hvor det er foretatt investeringer av betydning, bare gjøres gjeldende som dividendekrav, selv om produksjonen blir fullført eller det produserte solgt av konkursboet eller skyldneren etter åpning av gjeldsforhandling. Konkursboet eller skyldneren må likevel betale fullt ut så meget av avgiften som svarer til den medvirkning den annen part har ydet etter åpningen av konkursen eller gjeldsforhandlingen.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 7-13. Gaver.

Retten etter et gaveløfte faller bort dersom giveren åpner gjeldsforhandling eller går konkurs, og gaven ikke er fullbyrdet før åpningen av bobehandlingen.

Dersom en fullbyrdet gave blir omstøtt, kan det ikke kreves dividende av gavens verdi.

§ 7-14. Avtaler om rett til å tre inn i langsiktige kraftavtaler m.m.

Bestemmelsene i paragrafen her gjelder avtaler om kjøp av kraft der kjøperen driver kraftintensiv, industriell virksomhet som nærmere fastsatt i forskrift gitt av Kongen, og avtalen har en løpetid på syv år eller mer.

Avtale om at den som ved kraftavtalens inngåelse har garantert overfor selgeren for kjøperens oppfyllelse av en kraftavtale som nevnt i første ledd, ved mislighold skal kunne tre inn i kraftavtalen, overdra kjøperens kontraktsposisjon til en ny kjøper eller innløse avtalen hos selgeren, kan uten særskilt rettsvernsakt gjøres gjeldende overfor kjøperens bo, enkeltfølgende kreditorer og senere rettsstiftelser i kjøperens kontraktsposisjon. Slik avtale må inngås senest samtidig med inngåelsen av kraftavtalen. Overskudd etter at garantistens regresskrav med renter og omkostninger er dekket, tilfaller kraftkjøperen, dennes bo eller innehavere av andre rettigheter i kjøpers kontraktsposisjon.

Annet ledd gjelder tilsvarende der en garantistiller ved inngåelsen av en kraftavtale som nevnt i første ledd har garantert overfor en långiver for en lånevtales inngått av kjøperen for å forskuddsbetale hele eller deler av vederlaget etter kraftavtalen.

0 Tilføyd ved lov 14 jan 2011 nr. 2 (ikr. 11 feb 2011 iflg. res. 11 feb 2011 nr. 132).

Kapittel 8. Fordringshavere med særskilt dekningsadgang.

§ 8-1. Motregning. Hovedregel.

Den som ved åpningen av bobehandlingen har en fordring på skyldneren som kan meldes i boet, kan benytte den til motregning med dens fulle beløp overfor en fordring som da tilkommer skyldneren, men som inngår i boet.

Motregning kan ikke skje dersom motregning på grunn av fordringenes beskaffenhet ville være utelukket selv om skyldneren var solvent. At motfordringen opprinnelig gikk ut på annet enn penger, eller at motfordringen forfaller senere enn skyldnerens fordring, utelukker likevel ikke motregning. Motregning kan imidlertid ikke kreves når skyldnerens fordring var forfalt før boåpningen, mens motfordringen først forfaller etter dette tidspunkt.

Er etter foranstående regler motregning utelukket på ett stadium av insolvensbehandlingen, kan motregning heller ikke skje på et senere tidspunkt.

§ 8-2. Motregning med krav som har tilhørt tredjeperson.

En fordring på skyldneren som er ervervet fra tredjeperson ved overdragelse eller utlegg senere enn tre måneder før fristdagen, kan ikke benyttes til motregning overfor en fordring som skyldneren hadde da den annen ervervet sin fordring. Det samme gjelder uten hensyn til tidspunktet for ervervsen, dersom erververen på dette tidspunkt visste eller burde vite at skyldneren var insolvent.

Overdras en fordring på en insolvent skyldner slik at erververen får rett til motregning, kan boet kreve det tap som motregningen medfører, erstattet av overdrageren, dersom denne ved overdragelsen visste eller burde vite at skyldneren var insolvent og at erververen var i gjeld til skyldneren.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 8-3. Motregning hvor fordringshaveren har satt seg i gjeld til skyldneren for å kunne motregne.

Motregning kan ikke skje når fordringshaveren har satt seg i gjeld til skyldneren under slike forhold at gjeldsstiftelsen i forbindelse med motregningen må sidestilles med en omstøtelig betaling.

§ 8-4. Etterprioritert motfordring.

Etterprioriterte fordringer kan ikke benyttes til motregning, med mindre de vanlige fordringer blir dekket fullt ut eller hovedfordring og motfordring springer ut av samme rettsforhold.

§ 8-5. Betinget motfordring.

Er en motfordring som ellers kunne benyttes til motregning, betinget, må fordringshaveren ved forfall betale sin gjeld til boet dersom betingelsen da ikke er inntrådt. Inntre betingelsen før boet blir opptatt til slutning, kan fordringshaveren som massefordring kreve utbetalt et så stort beløp at fordringshaveren blir stilt som om motregning hadde funnet sted.

Er det når boet opptas til slutning usikkert om eller når betingelsen vil inntreffe, gjelder § 133 første ledd i lov om gjeldsforhandling og konkurs tilsvarende.

§ 8-6. Erstatning for tapt motregningsrett.

Overdrar boet en fordring slik at en fordringshaver mister retten til å motregne, skal boet erstatte det tap han derved lider.

§ 8-7. Dividenderetten ved solidaransvar.

Dersom flere skyldnere hefter solidarisk, nedsettes fordringshaverens rett til dividende i en skyldners bo ikke ved:

1. avdrag fra en medskyldner som hadde rett til å søke det betalte tilbake fra skyldneren,
2. avdrag ved dividende fra en medskyldners bo,
3. avdrag som fordringshaveren har mottatt fra en medskyldner senere enn tre måneder før fristdagen.

Avdraget nedsetter likevel fordringshaverens rett til dividende i det omfang medskyldneren har fått dekket sin regressfordring hos skyldneren, forutsatt at dekningen ikke blir omstøtt.

Reglene i denne paragraf gir ikke fordringshaveren rett til i alt å få utbetalt mer enn det høyeste beløp fordringshaveren kan kreve dividende av i en enkelt skyldners bo, heri ikke medregnet mulig dividende etter § 9-7 nr. 1.

§ 8-8. Regress mellom solidar skyldneres bo.

Dersom summen av de dividender fordringshaveren kan kreve i de solidarisk forpliktete skyldneres bo, overstiger det beløp fordringshaveren i alt har krav på, skal det overskytende fordeles mellom skyldnerne eller deres bo, slik at de beløp hver enkelt endelig blir belastet med, så vidt mulig svarer til det vedkommende skulle ha båret etter rettsforholdene mellom dem. For øvrig kan det ikke gjøres gjeldende noen regress mot boene.

§ 8-9. Dividenderetten hvor så vel hovedfordring som regressfordring anmeldes samtidig.

Når en fordring og fordring på regress fra en medforpliktet for samme fordring anmeldes i et bo, skal dividenden beregnes felles for begge fordringer. Den regressberettigede kan bare kreve den del av dividenden som blir tilbake etter at den felles fordringshaver har fått det som tilkommer ham. Har flere medskyldnere slik dividenderett, skal overskuddet etter at den felles fordringshaver har fått full betaling, fordeles mellom dem etter prinsippet i § 8-8.

§ 8-10. Motregning med og sikkerhet for regressfordring.

Har en medskyldner sikkerhet i skyldnerens eiendeler for sin regressfordring, og hovedfordringen anmeldes i boet, nedsettes medskyldnerens rett til å benytte sikkerheten med det beløp som utbetales fordringshaveren som dividende av den del av hovedfordringen som svarer til den sikrede del av regressfordringen.

Reglene i første ledd får tilsvarende anvendelse hvor medskyldneren har adgang til dekning ved motregning.

§ 8-11. Den innfriende solidar skyldners dividenderett.

En skyldner som senere enn tre måneder før fristdagen har innfridd fordringen, har samme dividenderett i en solidarisk medforpliktet skyldners bo som fordringshaveren ville ha hatt, om fordringshaveren ikke hadde fått betaling.

§ 8-12. Dividendefordelingen mellom innfriende solidar skyldnere.

Har flere skyldnere sammen innfridd fordringen, skal den dividende som de kan kreve i de medforpliktetes bo, fordeles mellom dem etter prinsippet i § 8-8.

§ 8-13. Dividenderetten når fordringshaveren har panterrett eller annen sikkerhetsrett i tredjepersons eiendeler.

§§ 8-7 til 8-12 får tilsvarende anvendelse i tilfeller der fordringshaveren har panterrett eller annen sikkerhetsrett i eiendeler som på fristdagen tilhører tredjeperson.

§ 8-14. Dividenderetten når fordringshaveren har panterett i skyldnerens eiendeler.

Når fordringshaveren har panterett som boet må respektere, i eiendeler som på fristdagen tilhører skyldneren, kan dividende bare kreves av den del av fordringen som ikke dekkes av pantet. Er pantet overført til panthaver etter konkursloven § 117c, kan dividende bare kreves av den del av fordringen som overstiger den beregnede verdien på overføringstidspunktet.

Dersom det ved dividendebetalingen ikke er brakt på det rene hvor stor del av fordringen som vil bli dekket av pantet, skal det, når panthaveren har anmeldt fordringen, foreløpig avsettes dividende av det som overstiger den del av fordringen som det er åpenbart at pantet vil gi dekning for.

Hvis fordringshaveren også har panterett i eiendeler som tilhører skyldneren, men som boet ikke kan ha rett til å søke dekning i, gjelder panteloven § 1-12 annet ledd tilsvarende.

0 Endret ved lov 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983).

§ 8-15. Boets rett til å kreve skyldnerens pantebeheftede eiendeler tvangssolgt gjennom namsmyndighetene med utslettende virkning for udekkede pantheftelser

Boet har rett til når som helst å kreve boets pantebeheftede eiendeler solgt gjennom namsmyndighetene med utslettende virkning for udekkede pantheftelser. Bestemmelsene i tvangsfullbyrdelsesloven § 8-16 første ledd, § 10-6 jf § 8-16 første ledd, § 11-20 og § 12-6 jf § 11-20 om det minste bud som kan godtas, gjelder ikke i dette tilfelle.

Uten samtykke av de rettighetshavere i pantet som i tilfelle vil bli berørt, kan salg som nevnt i første ledd likevel ikke gjennomføres når det viser seg at boet ikke vil få noen andel av salgsutbyttet, og når dessuten panthaverne enten ikke har rett til dividende i boet eller uttrykkelig har frafalt denne rett, eller når det er på det rene at boet ikke vil kunne gi noen dividende til panthaverne. Første punktum gjelder ikke dersom boet krever tvangssalg for å innrive lovbestemt pant etter panteloven § 6-4.

Reglene i denne paragraf gjelder under konkurs og ved offentlig skifte av insolvent dødsbo.

0 Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 23 apr 2004 nr. 18 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 des 2004 nr. 1665).

§ 8-16. Utløsning av panthavere i skyldnerens eiendeler.

En fordringshaver som har panterett i skyldnerens eiendeler, og som har tatt skritt til å innrive sin fordring, plikter når som helst å la seg utløse helt eller delvis av boet. Utløsning eller annen betaling fra boets side gir ikke etterfølgende panthavere opptrinnsrett.

§ 8-17. Tilbakeholdsrett og annen sikkerhetsrett.

Når fordringshaveren har tilbakeholdsrett eller annen sikkerhetsrett som boet må respektere, i eiendeler som på fristdagen tilhører skyldneren, gjelder §§ 8-14 til 8-16 tilsvarende.

Kapittel 9. Rekkefølgen for dekning av fordringer. (Prioritetsreglene).

§ 9-1. Kapitlets gyldighetsområde.

Reglene i dette kapittel gjelder under konkurs og ved offentlig skifte av insolvent dødsbo.

§ 9-2. Massefordringer og dermed likestilte fordringer.

Foran all annen gjeld skal dekkes rimelige omkostninger ved skyldnerens begravelse. Ved konkurs gjelder dette når dødsfallet har funnet sted før konkursåpningen.

Etter fordringer som nevnt i første ledd skal følgende fordringer dekkes foran annen gjeld:

1. omkostningene ved bobehandlingen, derunder rimelige omkostninger påført en rekvirent i forbindelse med begjæring om rådgighetsforbud før konkurs dersom begjæringen er tatt til følge, og rimelige omkostninger i forbindelse med begjæring om åpning av konkurs, når ikke begjæringen er avgjort eller tilbakekalt før konkursåpningen,
2. andre forpliktelser påført skyldnerens bo under bobehandlingen.

I den utstrekning det er midler til det, dekkes dessuten:

1. omkostningene ved en umiddelbart forutgående gjeldsforhandling eller et offentlig skifte av skyldnerens dødsbo;
2. andre forpliktelser påført skyldnerens bo med gjeldsnemndas tillatelse under en umiddelbart forutgående gjeldsforhandling eller med rettens samtykke under offentlig dødsboskifte;
3. fordringer som nevnt i § 9-4 påført skyldnerens bo under en umiddelbart forutgående gjeldsforhandling eller under offentlig dødsboskifte, og fordringer som til slik tid er oppstått ved forbrukerkjøp eller andre avtaler med forbruker under fortsatt drift av skyldnerens forretning.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 14 juni 2019 nr. 21 (ikr. 1 jan 2021 iflg. res. 28 feb 2020 nr. 200) som endret ved lov 18 des 2020 nr. 149.

§ 9-3. Fortrinnsberettigede fordringer av første klasse.

Etter de fordringer som er nevnt i § 9-2, skal følgende fordringer dekkes:

1. Fordring på lønn eller annet arbeidsvederlag i skyldnerens tjeneste, unntatt:

- vederlag som tillitsmann når skyldneren er en sammenslutning eller en stiftelse,
- vederlag til arbeidstaker som har hatt eierandel i virksomheten på minst 20 prosent,
- vederlag til arbeidstaker som har vært daglig leder,
- vederlag til arbeidstaker som har vært styremedlem, unntatt arbeidstakernes valgte representanter.

Unntakene etter bokstavene b-d omfatter vederlag som er opptjent mens arbeidstakeren var i slik posisjon. Vederlag etter bokstav b og d kan likevel gis fortrinnsrett dersom arbeidstakeren sannsynliggjør at han ikke har hatt vesentlig innflytelse over driften i virksomheten. Når staten har dekket krav på vederlag som nevnt i bokstav c og d etter den statlige lønnsgarantiordningen, jf. lønnsgarantiloven § 1 fjerde ledd nr. 1, eller krav som nevnt i lønnsgarantiloven § 1 fjerde ledd nr. 2, har statens regresskrav mot boet fortrinnsrett.

Fordringens forfallstid må ikke ligge lenger tilbake enn fire måneder før frisdagen. Fortrinnsretten er begrenset til lønn i seks måneder. For fordring på annet vederlag enn fast lønn er fortrinnsretten begrenset til det seksdobbelte av det arbeidstakeren gjennomsnittlig har opptjent pr. måned i det siste året før frisdagen eller i den del av dette som arbeidstakeren har vært i skyldnerens tjeneste. Reglene i annet og tredje punktum gjelder likevel ikke for opptjent sluttoppgjør for akkordarbeid.

Fortrinnsretten omfatter ikke lønn og annet arbeidsvederlag for oppsigelsestid utover de oppsigelsesfrister som følger av arbeidsmiljøloven § 15-3 første til fjerde ledd, med mindre lengre oppsigelsesfrist følger av tariffavtale som er inngått tidligere enn seks måneder før frisdagen.

Fortrinnsretten omfatter bare det som overstiger annen inntekt som fordringshaveren har hatt i samme tidsrom, i den utstrekning den kommer istedenfor inntekt i skyldnerens tjeneste. Utbetalte dagpenger under arbeidsløse etter folketrygdloven kapittel 4 regnes i denne forbindelse ikke som annen inntekt. Offentlig myndighet kan kreve utbetalte dagpenger tilbakebetalt av boet med samme fortrinnsrett som kravet de trer i stedet for.

- Fordring på opptjent feriegodtgjøring for inntil 30 måneder som tilkommer arbeidstaker som ikke omfattes av nr 1 a-d. Fordringen må ikke være opptjent lenger tilbake enn 24 måneder før frisdagen, med mindre fordringens forfallstid ikke ligger lenger tilbake enn fire måneder før frisdagen. Feriegodtgjøring av fordring på lønn eller annet arbeidsvederlag dekkes bare i den utstrekning fordringen har prioritet etter nr. 1 annet, fjerde og femte ledd. For feriegodtgjøring av fordring på lønn og annet arbeidsvederlag opptjent etter frisdagen, må fordringen også ha prioritet etter nr. 1 tredje ledd annet punktum.
- Fordring på arbeidsgiver på pensjon og på erstatning for tap av arbeidsvederlag. Bestemmelsene i nr. 1 gjelder tilsvarende likevel slik at det til sammen bare kan dekkes fordringer etter nr. 1 og 3 for inntil seks måneder.
- Fordring på underholdsbidrag til ektefelle eller barn som gjelder de siste seks måneder før frisdagen.
- Fordring etter lovgivningens bestemmelser om ansvar for trekk av underholdsbidrag til ektefelle eller barn, når forfallstiden for innbetaling av beløpet ikke ligger lenger tilbake enn seks måneder før frisdagen.
- Renter inntil frisdagen og inndrivelsesomkostninger vedrørende krav som har fortrinnsrett etter nr. 1 til 5.

Fordringer som nevnt i første ledd, har fortrinnsrett selv om forfallstiden ligger lenger tilbake enn fire måneder før frisdagen dersom fordringshaveren uten ugrunnet opphold:

- har søkt fordringen inndrevet, men ikke har nådd å skaffe seg utlegg som boet må respektere, eller
- har tatt skritt som nevnt i konkursloven § 63 for å få åpnet konkurs i skyldnerens virksomhet, men ikke innen fire måneder etter forfallstid har nådd å fremsette konkursbegjæring som blir tatt til følge.

De fordringer som har fortrinnsrett etter denne paragraf, har innbyrdes lik rett.

0 Endret ved lover 29 apr 1988 nr. 21, 10 apr 1992 nr. 42, 15 mai 1998 nr. 27 (ikr. 1 jan 1999), 21 juni 2002 nr. 24 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 21 juni 2002 nr. 577), 17 juni 2005 nr. 62 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 609), etter sin ordlyd, formentlig ved en inkurie, tilføyer endringsloven et fjerde ledd, her er det satt som første ledd nr. 1 fjerde ledd, 21 des 2005 nr. 120 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 21 des 2005 nr. 1604), 14 des 2012 nr. 80 (ikr. 1 jan 2013), se dens VIII, 19 des 2014 nr. 74.

§ 9-4. Fortrinnsberettigede fordringer av annen klasse.

Etter de fordringer som er nevnt i §§ 9-2 og 9-3 skal følgende fordringer dekkes:

- fordring på skatt til stat eller kommune av formue eller inntekt;
- fordring etter lovgivningens bestemmelser om ansvar for skattetrekk;
- fordring på merverdiavgift;
- fordring på trygdeavgift til folketrygden.

Fordringenes ordinære forfallstid må likevel ikke ligge lenger tilbake enn seks måneder før frisdagen. For forskuddsskatt for personlige skattytere, jf. skattebetalingsloven kapitlene 5 og 6, er fristen to år. For forskuddsskatt for upersonlige skattytere, jf. skattebetalingsloven kapittel 6, er fristen ett år. Fortrinnsretten omfatter ikke skatt som er eller kunne vært fastsatt ved endring av skattefastsetting etter skatteforvaltningsloven kapittel 12.

De fordringer som har fortrinnsrett etter denne paragraf, har innbyrdes lik rett.

For å avhjelpe negative konsekvenser som følge av utbruddet av covid-19 kan departementet i forskrift gjøre midlertidig unntak fra fortrinnsretten etter denne paragrafen. Unntak kan gjøres helt eller delvis, herunder begrenses til rekonstruksjon etter midlertidig lov om rekonstruksjon for å avhjelpe økonomiske problemer som følge av utbrudd av covid-19.

0 Endret ved lover 23 des 1988 nr. 97, 17 des 1993 nr. 122, 26 mars 1999 nr. 14 (ikr. 1 jan 2000), 28 juni 2002 nr. 51, 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 7 mai 2020 nr. 38 (ikr. 11 mai 2020 iflg. res. 7 mai 2020 nr. 947), 30 april 2021 nr. 28 (ikr. 15 mai 2021 iflg. res. 30 april 2021 nr. 1334). **Endres** ved lov 7 mai 2020 nr. 38 som endret ved lov 22 des 2021 nr. 167 (ikr. 1 juli 2023, fjerde ledd oppheves).

§ 9-5. Fortrinnsrett ved overdragelse av fordringer.

Når en fortrinnsberettiget fordring går over til en ny fordringshaver, følger fortrinnsretten med. Beløp som er trukket i fordring med fortrinnsrett etter § 9-3 og som gjelder fordring som nevnt i § 9-4, har likevel bare fortrinnsrett etter § 9-4. Reglene i foregående punktum gjelder ikke trekk som boet foretar.

Ved innfrielse av fortrinnsberettigede fordringer går fortrinnsretten over på det regresskrav som innfrieren måtte få.

§ 9-6. Alminnelige konkursfordringer.

Etter at fordringer som nevnt i §§ 9-2 til 9-4 er dekket, dekkes de øvrige fordringer, unntatt fordringer som nevnt i § 9-7, med innbyrdes lik rett.

§ 9-7. Etterprioriterte fordringer.

Etter alle andre fordringer skal følgende fordringer dekkes i nedennevnte rekkefølge, idet fordringer nevnt under samme nummer har innbyrdes lik rett:

1.
 - a. Rente som etter åpning av bobehandlingen påløper på fordring som nevnt i §§ 9-3, 9-4 og 9-6. Utregningen skjer etter samme rentefot for alle krav. Renten fastsettes av Kongen.
 - b. Fordringer som nevnt i § 6-2 annet ledd.
 - c. Den del av en fordring som tilsvarer en tilsagt rabatt i tilfelle hvor vilkårene for å oppnå rabatt ikke er oppfylt. For kontantrabatt gjelder dette bare den del av rabatten som overstiger 2 pst. av fordringens beløp.
2. Fordring som etter avtale skal stå tilbake for de øvrige fordringshaverne, når ikke annet følger av avtalen.
3. Fordring som av annen grunn enn nevnt i denne paragraf skal stå tilbake for de øvrige fordringshaverne.
4.
 - a. Fordring på tilleggsatt pålagt som følge av uriktige eller ufullstendige opplysninger til skattemyndighetene, og annen skatte- eller avgiftsfordring av tilsvarende art.
 - b. Tvangsmulkt fastsatt med hjemmel i lov, straffebot, disiplinærbot, konvensjonalbot i den utstrekning den ikke er erstatning for lidt tap, samt inndragning.
5. Fordring ifølge gaveløfte.

0 Endret ved lover 3 sep 1999 nr. 72 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 3 sep 1999 nr. 983), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).